ПЕДАГОГІЧНИЙ МУЗЕЙ УКРАЇНИ

Уроки свободи і гідності у спадщині українських педагогів

До Дня Гідності та Свободи

Олександр Міхно

доктор педагогічних наук, директор Педагогічного музею України

Помаранчева революція, 22 листопада 2004

Революція Гідності, 21 листопада 2013

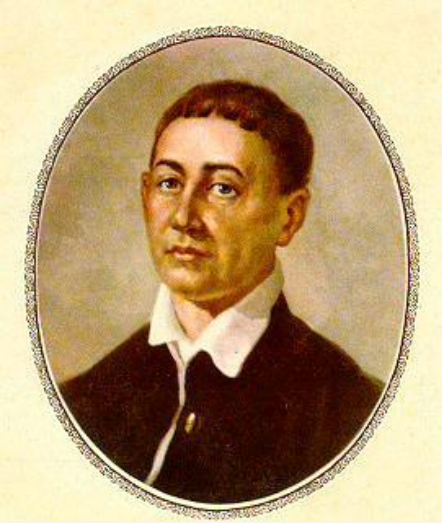
Чи виникає готовність відстоювати власну позицію раптово?

Вона формується поступово: родина, освіта, книжки, учителі, особистий досвід

Шість уроків

1	**Свобода бути собою**	*Григорій Сковорода*
2	**Право на власне слово**	*Борис Грінченко*
3	**Право бути людиною**	*Софія Русова, Василь Сухомлинський*
4	**Мужність сказати «ні»**	*Олекса Тихий*
5	**Свобода творити майбутнє**	*Августин Волошин, Олександр Тисовський*
6	**Освіта як територія спротиву**	*Надія Світлична*

Урок 1. Свобода бути собою

Григорій Сковорода

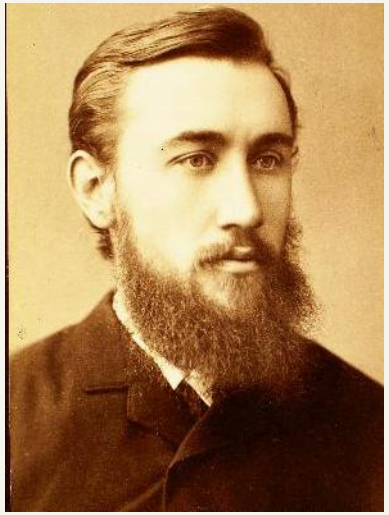
1722–1794

«Світ ловив мене, та не спіймав»

Запитання до вас: *Чи вільна людина, якщо вибір за неї роблять чужі очікування?*

Урок 2. Право на власне слово

Борис Грінченко

1863–1910

Мова як основа гідності й права бути почутим

Запитання до вас: *Чи вільна людина, яка соромиться власної мови?*

Урок 3. Право бути людиною

Софія Русова

1856–1940

Дитина — особистість, яку треба поважати

Василь Сухомлинський

1918–1970

Кожна, буквально кожна без винятку дитина — це цілий світ.

Запитання до вас: *Чи можна бути професіоналом, не поважаючи людей, з якими працюєш?*

Урок 4. Мужність сказати «ні»

Олекса Тихий

1927–1984

«Так вчити, як можу і хочу, мені не дозволяють, а так, як дозволяють, — я вважаю негідним»

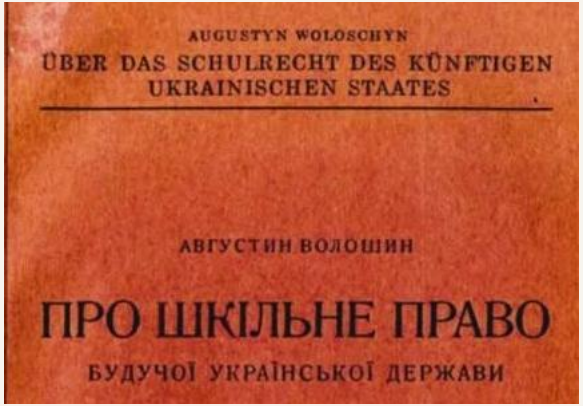

«Я маю людську гідність, національну гідність. Нікому не дозволю топтати ні перше, ні друге»

Запитання до вас: *Де межа між особистою безпекою і відповідальністю за те, що навколо?*

Урок 5. Свобода творити майбутнє

Августин Волошин

1874–1945

Школа майбутньої держави, коли держави ще немає

Олександр Тисовський

1886–1968

«Будь сильним своїм характером, своїм умом»

Запитання до вас: *Чи можна будувати майбутнє країни, перебуваючи далеко від неї?*

Урок 6. Освіта як територія спротиву

Надія Світлична

1936–2006

Запитання до вас: *Чи достатньо мати інформацію, якщо не перевіряти її і захищати правду й пам'ять?*

Що ми взяли від кожного

Постать	Урок
Сковорода	внутрішня свобода й особистий вибір
Грінченко	мова як основа гідності
Русова, Сухомлинський	повага до людини з дитинства
Тихий	мужність відстоювати переконання
Волошин, Тисовський	освіта й виховання творять майбутнє
Світлична	право на правду й збереження пам'яті

Гідність у професії: погляд транспортника

Транспорт під час війни:

- евакуація людей
- гуманітарна допомога
- робота економіки
- зв'язок між регіонами

Відповідальність за свою роботу, чесність, повага до колег і пасажирів, готовність діяти в складних обставинах

День Гідності та Свободи — про кожного з нас.

Що для тебе означає мати гідність

і бути вільним у своїх вчинках?